

partiumi KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XX. ÉVFOLYAM
2. SZÁM

2010.
MÁJUS 20.

12 OLDAL
Ára 2 lej

ISSN 1583 - 5782

Tüzet fogjon e fásult világ

Pünkösöd megünneplése előtt, felhalmozódó gondok között, érdemes saját belső egyensúlyhelyzetünk érdekében, és mások vizsgálásáért, az érettünk kimondhatatlan fohászokdással esedező Lélekre összpontosítanunk. (Róma 8,26)

Pártfogónk folyamatosan vigasztal, Vigasztalónk szüntelen pártfogol bennünket. Ennek ellenére gyűlnek a leoldatlan bilincsek, a kioldatlan kötelek, az összetörhetetlen jármók. Többen vannak az éhezők és a hajléktalanok, a pompás éttermek és az ékszerdobozpaloták árnyékában. A hitetlenek megvádolják Istent, Akiben nem hisznek, ennek ellenére – félredobva meggyőződésüket – mégis felelősségre vonják. A hívők többsége mintegy kiérdemelt ítéletet lát a torz állapotokban, és csendben kiegészítik elsősorban saját magával a beletörődés eltitkolt szenvedésével. Pünkösöd áldásainak elfogadói egyik módszert

sem tekinthetik sajátjuknak. A Szent Lélek eddig is, és ezen túl még inkább kényszerít az alig-véteknek tekinthető botlásainkkal való szembesülésre. Az „elhanyagolható” bűnök okozzák a hit elbizonytalanodását, a reményesség haldoklását és a szeretet pusztulását. Ézsaiás próféta minden bajnak kezdetét abban látja, hogy „a tehetetlenség vétkéért” haragudott Isten a kiválasztottakra (És 57,17). Összeszorulhat a szívünk, amikor arra gondolunk, hogy a tehetetlenséget mindig az eredménytelenség magyarázataként kezeltük önvédelmi okok miatt. Szívesen látjuk és látatjuk kívülálló akadályként, amihez – úgy mond – nincsen közünk. A próféta letépi az értelmünkre rátelepedő elsőtétítő fátyolt. A tehetetlenség bűn, méghozzá igen alattomos és végtelenül kártékony. Amit mi felmenthető állapotnak tekintünk, az életünk mérge. A tehetetlen ember tagadja, hogy kapott lehető-

séget Istentől, akár többet is. A tehetetlenség fásultságot hoz, mozgásképtelenségre kárhózzat, elszigetel, hátrányos helyzetbe kényszerít. Elfordít Istentől és felebaráttól.

A Lélek égi tüzet hoz. Akik a cím szerint – amelyet kölcsön vettünk Eriksson gyönyörű kórusművéből – imádkoznak, azok megtapasztalják Isten csodáit. Az égő csipkebokor, amely égett, de nem emésztődött fel, előképe lehet a Szent Lélek vezetése alá került embernek. Isten akkor is és ma is megszólal, hogy el ne felejtjük, Ő a mennyei tűz, Aki felemészti a hiábavalót, de megleveníti a hasznosíthatót.

Fogjon hát tüzet a fásultság, éledjenek Istennek gyermekei. Áldott legyen mindannyiunk pünkösdi ünnepe!

Nagyvárad, 2010. Pünkösöd havában

Szeretettel:

CSÚRY ISTVÁN
püspök

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvételre 2010. február 24-én, a Szatmári Református Egyházmegyébe kebelezett

Lázári Református Egyházközségben tartott generális vizitáció alkalmából

Jelen vannak:

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület részéről: Csúry István püspök, Forró László, Salánki Lóránt és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsosok.

A Szatmári Református Egyházmegye részéről: Sipos Miklós esperes.

A Lázári Református Egyházközség részéről: Képiró Gyula lelkipásztor, Póti Csaba főgondnok, Kiss Gergely gondnok.

Csúry István püspök köszönti az egybegyűlteket és tisztázza azt, hogy jelen vizitációra nem azért került sor, mert különösebb gondokból szerzett volna tudomást, hanem sokkal inkább, mert látni kell a gyülekezet életét, szolgáltatását, valamint azt, hogy hol és miképpen tud segíteni az Egyházkerület.

Forró László előadótanácsos ismerteti a vizitáció menetét, melyet három héttel a vizitációt megelőzően is kiközlött (1. sz. melléklet).

Ezek után kezdetét veszi a gyülekezet lelki, anyagi és adminisztrációs életének átvizsgálása. A vizitációt az elmúlt három évet tekintő tárgyának, hisz az utolsó egyházmegyei vizitációra 2007-ben került sor.

Közgazgatási vizitáció – elvégezte Forró László közgazgatási előadótanácsos (2. sz. melléklet).

Gazdasági vizitáció – elvégezte Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos (3. sz. melléklet).

Missziói vizitáció – elvégezte Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos (4. sz. melléklet).

A vizitációk befejeztével, 15 órai kezdettel presbitériumi gyűlésre kerül sor, ahol a vizitáció eredményeit tárgyalja a Presbitérium (5. sz. melléklet).

A presbitériumi gyűlést követően, 17 órai kezdettel gyülekezeti közgyűlés következik (6. sz. melléklet).

A gyülekezeti közgyűlés után a vizitáció tagjai a lazári presbiterekkel hátramaradnak egy kötetlen beszélgetésre.

K.m.f.

CSÚRY ISTVÁN
püspök

FORRÓ LÁSZLÓ
előadótanácsos

SALÁNKI LÓRÁNT VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos

I. SZÁMÚ MELLÉKLET

Sz. 142/2010

A Szatmári Református Egyházmegye
Esperesi Hivatalának

Székhelyén

Nagytisztelétű Sipos Miklós esperes úrnak

A Lázári Református Egyházközség
Lelkipásztori Hivatalának

Székhelyén

Nagytisztelétű Képiró Gyula
lelkipásztor úrnak

Tisztelettel értesítem, hogy 2010. február 24-én, 10 órai kezdettel a lazári gyülekezetben generális vizitációt tartunk.

A vizitációs bizottság megvizsgálja a gyülekezet lelki, anyagi és intézményi életét. Tisztelettel kérem, hogy az egyházközség irattárát ennek megfelelően bocsássák a vizitáció rendelkezésére, valamint a menetrendnek megfele-

(Folytatása a 2. oldalon)

lelően hívják össze a presbitéri gyűlést, valamint a vasárnapi hirdetések rendjén a közgyűlést.

A vizitáció menetrendje:

- 10 óra - Vizsgálat
- 15 óra - Presbitéri gyűlés
- 17 óra - Istentisztelet és gyülekezeti közgyűlés - Igét hirdet Csúry István püspök

Isten áldását kérve életükre, maradok tisztelettel.

Nagyvárad, 2010. február 2.

FORRÓ LÁSZLÓ
előadótanácsos

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétel 2010. február 24-én,
a Lázári Református Egyházközségben
tartott generális vizitáció
közigazgatási ellenőrzéséről

1. Az ellenőrzés során átvizsgálásra került a Lázári Református Egyházközség irattára, az esketési, keresztelési és konfirmációs anyakönyvek. Részletes átvizsgálásra kerültek a gyülekezet presbitéri és közgyűlési jegyzőkönyvei, a szolgálati napló, valamint az ingatlanok nyilvántartása. A vizsgálat a meglévő dokumentumokat a legnagyobb rendben találta.

2. A gyülekezet intézményes életére nézve megállapítást nyer, hogy a gyülekezeti élet csupán hétfőjére szorítkozik. Szombaton kerül sor a vallásórák megtartására, vasárnap pedig a délelőtti istentiszteleten kívül nincs más istentiszteleti alkalom. A délutáni istentisztelet helyett nőszövetségi bibliáórára kerül sor.

Képiró Gyula lelkipásztor, illetve Póti Csaba főgondnok azzal indokolja, hogy Szatmárnémeti közelsége miatt a lázáriak a városban vállalnak munkát és hét közben minden gyülekezeti alkalom kudarcba fulladt. Az ingázó életmód reggel kiüríti a falut és csupán a késő délutáni, illetve kora esti órákban érkeznek haza az emberek. A vasárnap délutáni istentisztelet bevezetésére nézve voltak próbálkozások, de a délelőtti istentiszteleten jelenlévő presbiterek sem látogatták azokat az alkalmakat, nemhogy a gyülekezetet.

3. Megállapítást nyer, hogy az úrvacsoraosztást megelőző bűnbánati hét alkalmi is csak pénteken kezdődnek, melynek okát a gyülekezet elnöksége szintén a fentiekkel magyarázza.

4. Kifogásolandó az a tény, hogy egész esztendőben átlag két presbitéri gyűlésre kerül sor, noha minden vasárnap a délelőtti istentisztelet után megbeszélést folytat a Presbitérium.

5. A legtöbb gondot az ingatlanok tisztázatlan volta jelenti, noha a gyülekezet részéről mindent megpróbáltak, ellenben a Polgármesteri Hivatal nem nyújt segítséget az ügyek megoldásában, hanem vagy közömbös, vagy pedig ellenséges magatartást tanúsít. Ez a fajta szembenállás érthetetlen, ha azt tekintjük, hogy a lázári polgármester egy személyben a Szatmár-Lánkos Református Egyházközség gondnoka. A tapasztalt szembenállás nem lesz rejtély, inkább jelenségé névi ki magát, ha azt tekintjük, hogy a polgármester az RMDSZ színeiben nyert tisztséget, míg a lelkipásztor az MPP helyi elnöki tisztségét is betölti.

Erdélyi magyar életünk tragikus megosztottsága lesz nyilvánvaló, mikor a lázári gyülekezettel, lelkésszel és presbiterekkel egy nyelvet beszélő, egy hitet valló polgármester képes a pillanatnyi érdekek és indulatok mentén, hosszú távon megkárosítani a gyülekezetet.

A fentiek szerint:

A parókialis kert elvett részét a restitúció rendjén visszaszolgáltatták. Ebből egy részt a gyülekezet szabályos közgyűlési engedéllyel eladott Csúry Miklós presbiternak. A jelenlegi udvarrészre szándékoznak az új parókiát megépíteni, melynek tervei már elkészültek. Gondot okoz viszont, hogy a restitúció rendjén visszakapott kertrészből a szomszédok 20, 30 négyzetméternyi elkerítették, melyre nézve a Polgármesteri Hivatal birtoklevelet adott a szomszédoknak. A lelkipásztor és a gondnok igyekeztek eljárni az ügyben, ellenben a polgármester egy lépést sem tett az ügy megoldására. Kellemetlen helyzet állt elő, hiszen a Lázári Református Egyházközség részére telekkönyvezették a vitatott birtokrészt, így a szomszédok bármikor kilakoltathatók, ellenben senki sem akar ellenségeskedést. A megoldást onnan várják, ahol a hibát elkövették.

A lázári határban még mindig nem kapott vissza a gyülekezet 6,8 hektár területet, melyre nézve minden hivatali panasz megválaszolatlan maradt, csupán szóbelileg vetették oda, hogy a hiányzó 6,8 hektárban benne van az öntözőcsatorna. Ez a válasz cinikus és lekezelő, hiszen teljes lehetetlenség 6,8 hektárnyi földbirtokot egy keskeny öntözőcsatornára átszámítani. A gyülekezet elnöksége félretette a politikai hovatartozás kérdését, de azzal együtt nem ért el eredményt a polgármesternél.

Közvetlenül a vizitáció meghirdetése előtt váltott ki újabb botrányt a temető kérdése. A temető mindig a református egyházközség tulajdonában és kezelésében volt, de annak idején nem telekkönyveztek, és ezt a joghézagot kihasználva a Polgármesteri Hivatal átvette. Erről a döntésről csupán értesítették a gyülekezet elnökségét. Annál felháborítóbb az eljárás, hogy kiderült az, hogy a római katolikusokat viszont birtokba helyezték, noha ugyanaz a joghézag ott is fennállt.

6. A gyülekezet általános képét vizsgálva megállapítást nyer:

- A Presbitérium kiváló összhangban és teljes egyetértésben működik. Hozzáállásuk példamutató a gyülekezet számára. Így, munkájuknak köszönhetően, önerőből tudták elvégezni a teljes templomfelújítást.

- A Nőszövetség az, amely leképezi a gyülekezetben meglévő feszültségeket, hiszen 10 év alatt háromszor alakult újra. Ez azt jelenti, hogy már két ízben „szétmárták” egymást, és mindig kisebb létszámmal indult újra.

- A lelkipásztor jól érzi magát a gyülekezetben és a gyülekezet is meg van elégedve vele. Így, noha alkalom volt rá, nem kívánt eltávozni a gyülekezetből.

A Presbitérium megszavazta a lelkipásztor méltó javadalalmazását, s ezzel többé már nem kellett jövedelemkiegészítésként kertépítő és kőműves munkát vállaljon.

Meghagyások

1. Presbitéri gyűlések és közgyűlések rendszeres és szabályos megtartása, mely nem helyettesíthető semmiféle megbeszéléssel.

2. A gyülekezeti élet kiterjesztése a hétfőjén túl más napokra is.

3. Ingatlanügyek tisztázása a következők szerint:

- A szomszédok által elbirtokolt telekrész visszaszerzése kilakoltatás útján, vagy pedig a szomszédokkal kivásároltatni, melyre nézve irányadó a Csúry Miklós presbiternel kötött adásvételi szerződés.

- A hiányzó 6,8 hektár terület ügyében írásbeli választ kérni a Polgármesteri Hivaltól, és annak függvényében elkezdni az eljárást a restitúció rendezése ügyében.

FORRÓ LÁSZLÓ
előadótanácsos

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétel 2010. február 24-én,
a Lázári Református Egyházközségben
tartott
generális vizitáció
gazdasági ellenőrzéséről

Alulírott Salánki Lóránt előadótanácsos, a generális vizitáció alkalmával átvizsgáltam a Lázári Református Egyházközség gazdasági, pénzügyi nyilvántartását az utolsó három évre, nevezetesen a 2007., a 2008. és a 2009. évekre: a pénztárnaplót, főkönyvet, leltárnaplót, banki kivonatokat, kifizetési utalványokat.

A 463 lélekszámú gyülekezetben 360 lélek fizet egyházfenntartói járulékot, melynek legelső határa 50 lejben van megállapítva.

Nevezett években a gyülekezet költségvetése a következőképpen alakult:

	2007 (RON)	2008 (RON)	2009 (RON)
Bevételek	30.680	105.481	49.050
Kiadások	26.628	103.465	41.285

Az egyházközség évi átlag 50-60.000 lejből gazdálkodik, ez főleg fenntartói járulékból, perselypénzből, kölönadományokból és kevés földjövedeleméből tevődik össze. A 2008-as év átlagon felüli bevétele földeladásból származott és templomfelújításra fordították. Mértéktartóan gazdálkodnak a pénzzel, a lelkészek nem kimagasló, de tisztességes a javadalmazása, az egyházi besorolásnak megfelelő. Az állami járulékokat és adókat időben kifizetik, a központi járulékokat a 2009-es évre kiegyenlítették.

A számvitel példás, naprakész és hiánytalan, a hatályos törvényeknek megfelel.

Mai napon a gyülekezet pénzügyi helyzete a következő:

Pénztárban: 4.731 lej
Bankban: 3.045 lej és 5.107 euró
A gyülekezet vagoni helyzete:
Épületek: templom, parókia
Földek: parókiaudvar beltelek, 31,5 ha szántó bekebelezve, 6,8 ha még nincs kimérve. Saját temető nincs.
Az ingóságok leltárkönyv szerintiek.

Fejlesztések:

A 2008-as templomjavítás után a gyülekezet új gyülekezeti ház és parókia építésében gondolkodik, amelynek látványterve elkészült. Az építkezés megkezdésének fedezete a gyülekezet rendelkezésére áll, nevezetesen a bankban lévő közel 25.000 lej.

SALÁNKI LÓRÁNT
előadótanácsos

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,
mely felvétel 2010. február 24-én,
a Lázári Református Egyházközségben
tartott generális vizitáció missziói
ellenőrzése során

A vizitációs bizottság lelki-missziói vizsgálatát végeztem, és a következőket állapítottam meg:

- A lelkipásztor és a presbitérium között élő, jó kapcsolat van.

- A presbitérium egyhangúlag, egyöntetűen van jelen a közösségben, ahol nyilván nem zárkóznak el az építő vitáktól sem.

Anyakönyvek: keresztelezési, konfirmációi, esketési, temetési - valamennyi a legnagyobb rendben, pontosan vezetve.

Szolgálati munkanapló: ugyancsak megfelelő pontossággal vezetve. Megjegyzem, hogy a család- és beteglátogatásokat is be kell vezetni,

hogy nyoma legyen, annál is inkább, hogy az ilyen jellegű látogatások is előírt követelmények.

Bibliaórákat nem tartanak, vasárnap délutáni istentisztelet nincs, ezt a helyi gyülekezet specifikumaként vesszük tudomásul. Ez azonban nem oldozza fel a lelkipásztort az alól, hogy igyekeznie kell mindig olyan szolgálati alkalmakat ajánlani, amelyek a gyülekezetnek is megfelelnek. Ez is egy kihívás a 21. századi lelkipásztori szolgálatnak. Az igehirdetés, valamint a konfirmációi oktatás és a vallásórák gyakorlatilag szombat-vasárnap zajlanak a gyülekezetben.

Kérjük, figyeljenek jobban oda a bűnbánati istentiszteletekre, azaz azok hétfőtől kezdődjenek, azért bűnbánati hét. A gyülekezeti és presbitéri, valamint nőszövetségi bibliaórák is jelen kell legyenek a gyülekezeti tevékenységek palettáján. A nőszövetség folyamatos, időnkénti újraalakulása jelzés értékű, amely lehet pozitív is!

Örömmel vesszük tudomásul, hogy a gyülekezetben bábszoport működik, amely nagyon aktív tevékenységet folytat.

Isten áldása legyen a lelkipásztor életén, szolgálatán.

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,
mely felvétel 2010. február 24-én,
a Lázári Református Egyházközségben,
a generális vizitáció alkalmából
tartott presbitéri gyűlésen

Jelen vannak:

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület részéről: Csúry István püspök, Forró László, Salánki Lóránt és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsosok.

A Szatmári Református Egyházmegye részéről: Sipos Miklós esperes.

A Lázári Református Egyházközség részéről: Póti Csaba főgondnok, Kiss Gergely gondnok, Veress László, Csúry Miklós, Hadházi Károly, Hatházi István, Fazekas János, Bartha János, Lázár Mária, Bántó András, Póti Sándor, Nagy Lőrinc, Szabó Attila presbiterek. Igazoltnak hiányzik Balogh Csaba presbiter.

Csúry István püspök áhítattal (Lk 14,1-6 alapján) nyitja meg a presbitéri gyűlést. Megállapítja, hogy a gyűlés szabályszerűen hívatott össze és határozatképes.

Sipos Miklós esperes a Szatmári Református Egyházmegye nevében köszönti a vizitáció tagjait, kiemelten pedig Csúry István püspököt. Elmondja, hogy a generális vizitáció nagy esemény az Egyházmegye életében, a gyülekezet számára pedig felejthetetlen. Örömet fejezi ki, hogy a folyó év januári beiktatása után Csúry István püspök első vizitációs útja hazavezette ősei szülőföldjére.

A presbiterek figyelmébe ajánlja Csúry István püspököt, úgy jellemezve, hogy maga a szív, s mint ilyen, az érzés és gondolat forrása.

Forró László előadótanácsos ismerteti a vizitáció menetét, majd felkéri Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsost a jelentéstételre.

Jelentés a missziói vizsgálatról - előterjeszti Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos (4. sz. melléklet).

Presbitérium egyhangúlag elfogadja a missziói jelentést.

Jelentés a gazdasági vizsgálatról - előterjeszti Salánki Lóránt előadótanácsos (3. sz. melléklet).

Presbitérium egyhangúlag elfogadja a gazdasági jelentést.

Jelentés a közigazgatási vizsgálatról - előterjeszti Forró László előadótanácsos (2. sz. melléklet).

Póti Csaba főgondnok az ingatlanügyekhez hozzászólván keserűen elmondja, hogy a temetőgyben egy gyűlésre hívták a lelkészrel együtt, ahol egyszerűen közölték, hogy a temetőt átvette az önkormányzat, de az egyházközség rendezze annak felügyeletét. Erre nem kerülhetett sor, hiszen értesítést nem hagytak, így a temetkezéseknek nincs rendje. Közfelhaborodást váltott ki az, hogy a gyülekezet által telepített akácot viszont kivágatta az önkormányzat.

Képiró Gyula lelkipásztor a temetőgyben összehívott gyűlésre nézve kifejti, hogy az csupán erődemonstráció volt a polgármester részéről. Közéleti szerepvállalásáról elmondja, hogy az MPP elnöki tisztségét nem ambícióból, hanem közérdekből vállalta.

Sipos Miklós esperes kifejti, hogy a temetőgy, de egyéb ingatlanügy sem politikai kérdés. Fájjalja az emberséges hozzáállás hiányát, valamint azt, hogy a mi nyelvünket beszélő, hitünket valló polgármester személyes ügygyé teszi a közösségi ügyeket.

Csúry Miklós presbiter nem kívánja bolygatni a múltat, de pontosítani szeretne. Tisztázza, hogy a parókialis kert vitatott részére birtokvet adtak ki a '90-es évek elején, de azt a szomszédok egy része nem telekkönyvezett. A baj ott van, ahol telekkönyvezteték. Részletesen ismeri a helyzetet, hiszen két esztendőbe és saját költségébe került a parókialis kert birtokviszonyainak tisztázása és parcellázása.

Presbitérium egyhangúlag elfogadja a közigazgatási jelentést a meghagyásokkal együtt.

Több tárgy nem lévén, püspök áldással be-rekeszti a gyűlést.

K.m.f.

CSÚRY ISTVÁN FORRÓ LÁSZLÓ
püspök előadótanácsos

SALÁNKI LÓRÁNT VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos előadótanácsos

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétel 2010. február 24-én,
a Lázári Református Egyházközségben,
a generális vizitáció alkalmából
tartott gyülekezeti közgyűlésen

Csúry István a Lk 14,1-6 alapján tartott igehirdetésével kezdődött a közgyűlés. A hétköznapi időpont ellenére is nagyon sokan eljöttek ez alkalomra, sokan az ingajáratról egyenesen a templomba érkezve.

Csúry István püspök az igehirdetést követően köszönti a gyülekezet tagjait. Meghatottsággal beszél arról, hogy jól esik ősei szülőföldjére érkezni, úgy hogy ott olyan gyülekezetet találhat, amely a 21. század megpróbáltatásai közt is jövőt épít, templomot újít, parókiát tervez. Köszönet jár ezért a hűséges kiállásért.

Sipos Miklós esperes a gyülekezet községében is köszönti a püspököt, kiemelve azt, hogy a Szatmári Református Egyházmegyenek nagy bizalma van szolgálatát tekintve.

Képiró Gyula lelkipásztor megköszöni, hogy erre az alkalomra sor kerülhetett, megköszöni a vizitációs bizottság munkáját és Csúry István püspök segítő hozzáállását.

A közgyűlés alkalmával Forró László előadótanácsos jelentést tesz a vizitáció munkájáról (mellékletek).

Javaslat születik arra nézve, hogy Csúry István püspök személyesen eljár az ingatlanügyek megoldása érdekében, valamint igyekszik feloldani a „szomszéd vár” típusú szembenállást a lelkipásztor és a polgármester között. Ennek alkalmát a folyó év márciusában

esedékes szolgálata a Szatmár-Lános Református Egyházközségben, valamint a Lázári Református Egyházközség parókiájának alapkövetéle.

Közgyűlés elfogadja a vizitációs jelentést, a meghagyásokat, valamint megnyugodva tudomásul veszi Csúry István püspök közbenjárását a gyülekezet ingatlanügyeinek rendezésében.

Több tárgy nem lévén, Csúry István püspök berekeszti a közgyűlést.

K.m.f.

CSÚRY ISTVÁN FORRÓ LÁSZLÓ
püspök előadótanácsos

SALÁNKI LÓRÁNT VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos előadótanácsos

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétel 2010. március 24-én, a Nagybányai Református Egyházmegyébe kebelezett
Szinérváraljai Református Egyházközségben
tartott generális vizitáció alkalmából

Jelen vannak:

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület részéről: Csúry István püspök, Forró László, Salánki Lóránt és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsosok.

A Nagybányai Református Egyházmegye részéről: Sipos István esperes, Nagy József főgondnok, Varga Károly főjegyző, Nagy András számvevő.

A Szinérváraljai Református Egyházközség részéről: Huszár László lelkipásztor, Kölcsey István főgondnok, Czompa Attila gondnok.

Forró László előadótanácsos ismerteti a vizitáció menetét, melyet három héttel a vizitációt megelőzően is kiközlött (1. sz. melléklet). Elmondja, hogy Csúry István püspök Kolozsvárról fog érkezni, Sipos István esperessel és Nagy József főgondnokkal egyidőben.

Ezek után kezdetét veszi a gyülekezet lelki, anyagi és adminisztrációs életének átvizsgálása. A vizsgálat az elmúlt két évet tekinti tárgyának, hisz Huszár László csak azóta szolgál a gyülekezetben és a gyülekezet átadás-átvételekor az egyházmegyei vizitáció ellenőrzést végzett.

Közigazgatási vizsgálat – elvégezte Forró László közigazgatási előadótanácsos (2. sz. melléklet).

Gazdasági vizsgálat – elvégezte Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos (3. sz. melléklet).

Missziói vizsgálat – elvégezte Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos (4. sz. melléklet).

A vizsgálatok befejeztével, 15 órai kezdettel presbiteri gyűlésre kerül sor, ahol a vizitáció eredményeit tárgyalja a Presbitérium (5. sz. melléklet).

A presbiteri gyűlést követően, 17 órai kezdettel gyülekezeti közgyűlés következik (6. sz. melléklet).

A gyülekezeti közgyűlés után a vizitáció tagjai a szinérváraljai presbiterekkel hátramaradnak vacsorára és egy kötetlen beszélgetésre.

K.m.f.

CSÚRY ISTVÁN FORRÓ LÁSZLÓ
püspök előadótanácsos

SALÁNKI LÓRÁNT VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos előadótanácsos

Vizitációs bizottság megvizsgálja a gyülekezet lelki, anyagi és intézményi életét. Tisztelettel kérem, hogy az egyházközség irattárát ennek megfelelően bocsássák a vizitáció rendelkezésére, valamint a menetrendnek megfelelően hívják össze a presbiteri gyűlést, valamint a vasárnapi hirdetések rendjén a közgyűlést.

A vizitáció menetrendje:

- 10 óra – Vizsgálat
- 15 óra – Presbiteri gyűlés
- 17 óra – Istentisztelet és gyülekezeti közgyűlés – Igét hirdeti Csúry István püspök

Isten áldását kérve életükre, maradok tisztelettel.

Nagyvárad, 2010. március 5.

FORRÓ LÁSZLÓ
előadótanácsos

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

Sz. 257/2010

A Nagybányai Református Egyházmegye
Esperesi Hivatalának
Székhelyén

Nagytisztelétű Sipos István esperes úrnak

A Szinérváraljai Református Egyházközség
Lelkipásztori Hivatalának
Székhelyén

Nagytisztelétű Huszár László lelkipásztor úrnak

Tisztelettel értesítem, hogy 2010. március 24-én, 10 órai kezdettel a szinérváraljai gyülekezetben generális vizitációt tartunk.

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétel 2010. március 24-én,
a Szinérváraljai Református
Egyházközségben tartott
generális vizitáció
közigazgatási ellenőrzéséről

1. Az ellenőrzés során átvizsgálásra került a Szinérváraljai Református Egyházközség irattára, az esketési, keresztelési, betérési, kitérési és konfirmációs anyakönyvek. Részletes átvizs-

gálásra kerültek a gyülekezet presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvei, a szolgálati napló, valamint az ingatlanok nyilvántartása. A vizsgálat a meglévő dokumentumokat a legnagyobb rendben találta.

2. Egész esztendőben átlag hat presbiteri gyűlésre kerül sor, ugyanakkor minden vasárnap, a délelőtti istentisztelet után megbeszélést folytat a Presbitérium.

3. A legtöbb gondot az ingatlanok tisztázatlan volta jelenti. A Polgármesteri Hivatal segítséget nyújt az ügyek megoldásában, épp Székely Miklós alpolgármester által, aki presbiteri tisztséget is betölt a gyülekezetben.

4. A legfőbb gondot az etnikai ellentétek jelentik, melyek az utóbbi esztendőben mérskelődtek, de nem szűntek meg a bukkaaljai románság intoleráns volta miatt. Ékes példa erre a Sylvester-szobor összetörése, melynek helyreállítását a Polgármesteri Hivatal felvállalta. Ez az ellentét egyik fő oka a nagymértékű asszimilációnak, amely odáig fajult, hogy sok fiatal könnyebben beszél románul, mint magyarul.

5. A gyülekezet általános képét vizsgálva megállapítást nyer:

- A Presbitérium kiváló összhangban és teljes egyetértésben működik. Hozzáállásuk példamutató a gyülekezet számára. Így, munkájuknak köszönhetően, a gyülekezet lelkileg és szervezetenként jól működik. Fenn tartják a Sylvester-múzeumot és vendégházat is.

- A lelkipásztor jól érzi magát a gyülekezetben és a gyülekezet is meg van elégedve vele, sőt, jövedelemkiegészítést szavazott meg lelkipásztorának.

Meghagyások

- A kateoktatásban kizárólagosan maradjon meg a magyar nyelv használata és a gyülekezet ne segítse elő a további asszimilációt.

- A tanügyi megszorításokkal egyidőben felvetődött a magyar oktatás megszűnése, de a Presbitérium napirenden tartja azt, hogy szükség esetén saját erőből biztosítsa a magyar oktatás megmaradását. Ebben a kérdésben ne csak informális beszélgetés történjen, hanem konkrét határozat formájában biztosítsák a magyar oktatás esetleges megmentését.

FORRÓ LÁSZLÓ
előadótanácsos

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,
mely felvétel 2010. március 24-én, a Szinérváraljai Református gazdasági ellenőrzéséről

Alulírott Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos a Generális Vizitáció alkalmával át-

vizsgálta az egyházközség utolsó három évi pénzügyi nyilvántartását, ezen belül a pénztárnaplót, kiadási könyveket, leltárnaplót, az év végi számadásokat, továbbá az egyházközség jelenlegi vagyoni helyzetét.

A pénzügyi nyilvántartás a törvénynek megfelelő, áttekinthető, pontos és naprakész. A gyülekezet 740 lelkes gyülekezetként közepesnek mondható, az egyházfenntartói járulék 55 lej, nyugdíjasoknak, egyetemistáknak kedvezményesen ennél kevesebb, de a nyilvántartások szerint a gyülekezet nagy része ennél többet fizet, az adakozási kedv jó, bár a lehetőségek csekélyek.

Az egyházközség általában 65.000-80.000 lejből gazdálkodik évente, a bevételek túlnyomó részét, azaz 45.000-55.000 lejt az egyházi bevételek teszik ki, a fennmaradó rész adományokból és csekély mezőgazdasági, valamint egyéb jövedelmekből jön össze; a kiadások csak a szükséges dolgokra szorítkoznak és mértéktartóak, a lelkésznek besorolás szerinti fizetése biztosított.

Jelenlegi pénztárgyenleg: 3.023 lej

Banki egyenleg: 12.771 lej

Valuta: 5.300 euró

Vagyoni helyzet

A gyülekezet vagyoni helyzete jó.

A templom javításra szorul, az 1800-as években épült parókia állapota már nem felel meg a mai igényeknek, ezért a gyülekezet új parókia építésén gondolkodik, ugyanis a parókia-telek és 1,5 ha parókia kert erre helyet adhat.

Temető: 3,5 ha

Erdő: 15 ha

Szántó: közel 7 ha

Beltelek: közel 0,3 ha

A gyülekezetnek még van közel 20 ha visszaigényelni való földterülete, amire az igénylést benyújtotta és ígéretet kapott ennek darabonkénti kimerésére. További vagyon tárgyát képezik a ravatalozó, harangozó lakás, harangozó ingatlanok, harangozó kert, kántorkert, ifjúsági ház. A kis értékű tárgyi eszközök a leltárkönyv szerinti.

Röviden ez a jelenlegi helyzet, meghagyásokat nem fogalmaztam meg.

SALÁNKI LÓRÁNT
előadótanácsos

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,
mely felvétel 2010 március 24-én, a Szinérváraljai Református Egyházközségben tartott generális vizitáció missziói ellenőrzéséről

A vizitációs bizottság lelki-missziói vizsgálatát végeztem, és a következőket állapítottam meg:

- A lelkipásztor és a presbitérium között élő, jó kapcsolat van.

- A presbitérium egyhangúan egytagként van jelen a közösségben, ahol nyilván nem zárkóznak el az építő vitáktól sem.

Anyakönyvek: keresztelei, konfirmációi, esketési, temetési – valamennyi a legnagyobb rendben, pontosan vezetve.

Az Aranykönyvet is vezetik a jelenlegi lelkipásztor ittlététől.

- A Szolgálati munkanapló ugyancsak pontosan van vezetve. Kiemelten jegyzem meg, hogy minden egyes, a gyülekezeti életet érintő szolgálat be van jegyezve a szolgálati munkanaplóba. Ezek azért fontosak, mert tükrözik a gyülekezeti munka minden részletét.

- A bibliaórákat megtartják, a vasárnap délelőtti és délutáni istentiszteletek is szép rendben megtartatnak.

- A gyülekezeti alkalmak, igehirdetés és konfirmációi oktatás, vallásórák, gyakorlatilag szombat-vasárnap zajlanak a gyülekezetben.

- A bűnbánati istentiszteletek a hétfői nappal kezdődnek, ez így van rendjén.

- A nőszövetség is aktívan részt vesz a gyülekezeti élet alakításában, a gyermekkórus külön kincs. Ünnepekörökhöz kapcsolódva játszói foglalkozást is tartanak a gyülekezet gyermekei számára.

Isten áldása legyen a lelkipásztor életén és szolgálatán.

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,
mely felvétel 2010. február 24-én, a Szinérváraljai Református Egyházközségben, a generális vizitáció alkalmából tartott presbiteri gyűlésen

Jelen vannak:

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület részéről: Csúry István püspök, Forró László, Salánki Lóránt és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsosok.

A Nagybányai Református Egyházmegye részéről: Sipos István esperes, Nagy József főgondnok, Varga Károly főjegyző, Nagy András számvevő.

A Szinérváraljai Református Egyházközség részéről: Huszár László lelkipásztor, Kölcsey István főgondnok, Czompa Attila gondnok, Újlaki József, Demeter Endre, Páll Géza, Nagy János, Székely Miklós, Szilágyi Béla, Czompa István, Cseh Sándor, Kalmár Antal presbiterek.

Igazoltan hiányoznak Lukács Sándor, Kiss Ferenc és Novelli Zoltán presbiterek.

Huszár László lelkipásztor a Lk 21,19 alapján tartott áhítattal megnyitja a presbiteri gyűlést. Megállapítja, hogy a gyűlés szabályszerűen hívatott össze és határozatképes.

Forró László előadótanácsos ismerteti a vizitáció menetét, majd felkéri Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsost a jelentéstételre.

1. Jelentés a missziói vizsgálatról – előterjeszti Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos (4. sz. melléklet).

Szilágyi Béla presbiter hozzászólásában örömeinek ad hangot, hogy az Egyházkerület érdeklődik a gyülekezet élete iránt. Elmondja, hogy a gyülekezetben rend van és folyamatosan épül a gyülekezet lelkileg, anyagilag. Kifejti, hogy nem véletlenszerű a tapasztalható épülés, hiszen mögötte hús esztendő kemény munkája áll.

Presbitérium egyhangúlag elfogadja a missziói jelentést.

2. Jelentés a gazdasági vizsgálatról – előterjeszti Salánki Lóránt előadótanácsos (3. sz. melléklet)

Nagy József egyházmegyei főgondnok – a máramarosszigeti templomfelújítás példáját felhozva – buzdítja a Presbitériumot a pályázásra.

Forró László előadótanácsos a gyülekezet parókiaépítési és templomjavítási céljaira nézve segítséget ígér, amennyiben a parókia költségeire a GAW-hoz, illetve a templomfelújítás költségeire a Vallásügyi Államtitkársághoz nyújtanak be pályázatot.

Székely Miklós presbiter, színérváraljai alpolgármester beszámol az Erdészeti Hivatallal kötött szerződésről, melynek lényege az, hogy a gyülekezet tulajdonában lévő szelídgesztenye-ültetvényt hasznosítani tudják.

Presbitérium egyhangúlag elfogadja a gazdasági jelentést.

3. Jelentés a közigazgatási vizsgálatról – előterjeszti Forró László előadótanácsos (2. sz. melléklet).

Kölcsey István főgondnok hozzászólásában örömeinek ad hangot, hogy a vizitáció a gyülekezet életét és adminisztrációját rendben találta, ugyanakkor ígéri, hogy további erőfeszítéseket tesznek parókiaépítési és templomfelújítási terveik véghezvitele érdekében.

Huszár László lelkipásztor kifejti, hogy a pályázati lehetőségekkel csak mértékkel kíván élni, hisz nem akarja veszélyeztetni, sem elorvasztani a gyülekezet máig meglévő önjerejét és adakozó kedvét.

Presbitérium egyhangúlag elfogadja a közigazgatási jelentést.

Több tárgy nem lévén, lelkipásztor áldással berekeszti a gyűlést.

K.m.f.

CSÚRY ISTVÁN FORRÓ LÁSZLÓ
püspök előadótanácsos

SALÁNKI LÓRÁNT VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos előadótanácsos

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

JEGYZŐKÖNYV,
mely felvételre 2010. március 24-én,
a Szinérváraljai Református
Egyházközségben,
a generális vizitáció alkalmából
tartott gyülekezeti közgyűlésen

Csúry István az És 24,21-23 alapján tartott igehirdetésével megnyitja a közgyűlést. A hétköznapi időpont rányomta a bélyegét a gyülekezet jelenlétére, és a szokásos vasárnapi átlagnál kevesebben jelentek meg.

Csúry István püspök az igehirdetést követően köszönti a gyülekezet tagjait.

Sipos István esperes köszönti a püspököt a gyülekezet közösségében, kiemelve azt, hogy öröm a vizitáció, amikor nem baj van, hanem találkozásra és közös ügyeink megbeszélésére kerülhet sor.

Huszár László lelkipásztor megtiszteltetésnek veszi a látogatást. Számára kellemes benyomásokkal telt el a nap. Külön köszönti az egyházmegyei előjárókat is.

Kölcsey István főgondnok a gyülekezet ajándékát adja át Csúry István püspöknek, majd virágcsokorral kedveskedik Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsosnak.

Szilágyi Béla presbiter külön köszönti a vizitációt (7. sz. melléklet).

Forró László előadótanácsos a közgyűlés elé tárja a vizitáció eredményét (mellékletek). Noha többen hangos szóval fejezik ki tetszésüket, érdembeli külön hozzászólás nem volt a gyülekezet részéről.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a generális vizitáció megállapításait.

Több tárgy nem lévén, Csúry István püspök berekeszti a közgyűlést.

K.m.f.

CSÚRY ISTVÁN FORRÓ LÁSZLÓ
püspök előadótanácsos

SALÁNKI LÓRÁNT VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadótanácsos előadótanácsos

7. SZÁMÚ MELLÉKLET

Főtiszteletű Csúry István püspök úr!

Főtiszteletű Generális Vizitációs Bizottság!

Nagyfőtiszteletű Sipos István esperes úr!

Tisztelt Huszár László Zsolt lelkipásztor úr!

Kedves vendégek és gyülekezeti tagok!

Köszöntöm alap gondolatát Pál római íráshoz írt levelének 12. fejezetéből vettem, amely arról szól, hogy mindenki a kapott kegyelmi ajándék szerint éljen. Ebben az apostol arra figyelmeztet, főleg minket, egyházi tisztséget vállalat, hogy mindenki józanul gondolkozzék az Istentől neki adott hitnek mértéke szerint. Arra utal, hogy soha nem én, az egyén vagyok a fontos, hanem a közösség, az ügy, amelyet szolgálok, amelyre Isten kiválasztott. Ennek értelmében a tavaly megválasztott új presbitérium tovább folytatja azt a munkát, amelyet az 1989. decemberi fordulat után elkezdünk.

Elkobozott épületeink tönkrementek, ezért újakat építettünk, a lelki terror idején homályba borított nagy elődeinket, szinte a föld alól kellett kikotornunk. Így már 1991-ben nekiláttunk Sylvester János életművének napfényre hozatalához. Városunk legnagyobb szülőtte még az európai nemzetek nagy fiainak sorában is dobogós helyet érdemelne, hiszen az általa megszerkesztett első magyar nyelvtanunk a modern európai nyelvek nyelvtanai között a második helyet foglalja el. Magyarra fordított és Sárvár-Újszigeten kinyomtatott teljes Új Testamentuma, a mindenkori Magyarország területén az első magyar nyelven nyomtatott könyv.

Presbitériumunk legfontosabb feladata mégsem a múlt hagyományainak őrzése, hanem a jelen, élő gyülekezet építése, valódi lelki közösség formálása. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy hittel, szeretettel és jó kedvvel munkálkodjunk.

Megköszönve Egyházkerületünk Elnökségének, hogy bennünket, a Szinérváraljai Református Egyházközséget jelölte ki generális vizitációjuk helyszínéül, a 90. zoltár utolsó versével kívánok további áldásos tevékenységet: „És legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jó kedve mi rajtunk, és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá nekünk, és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá!”

Szinérváralja,
2010. március 23.

SZILÁGYI A. BÉLA
presbiter

JANUÁR 10-én Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos megbeszélést folytatott a németországi Diakonisches Werk képviselőjével, Stepan Wernerrel.

JANUÁR 12-én Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos a Diakonisches Werk által tartott gyűlésen vett részt Kolozsváron.

JANUÁR 16-án Nagyváradon-Újvároson ünneplés keretében beiktatták a Királyhágómelléki Református Egyházkerület új püspökét, Csúry Istvánt. (lásd: 2010/1. szám)

JANUÁR 17-én, az Egyetemes Imahét nyitó-istentiszteletén a római katolikus bazilikában együtt szolgáltak Böcskei László római katolikus püspök, Csúry István református püspök, Virgil Bercea görög katolikus püspök és Mátyás Attila evangélikus esperes.

JANUÁR 18-án Csúry István püspök Szilágypercesenyen prédikált az egyetemes imahét alkalmával.

JANUÁR 21-én tárgyalta a Nagykárolyi Bíróság a Báthori Gyula által Máthé Edith jogtanácsos ellen indított büntetőjogi pert, és végzésben utasította el Báthori Gyula fellebbezését.

JANUÁR 24-én, Szilágyosmlyón és Nagyvárad-Szőlősen imaheti istentiszteleten szolgált Csúry István püspök.

JANUÁR 24-én Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos imaheti záró-istentiszteletet tartott Nagykároly-Belváros gyülekezetében.

JANUÁR 24-én, Tasnádon Forró László előadótanácsos imaheti nyitó-istentiszteleten hirdette az igét.

JANUÁR 25-én, Budapesten egyházkerületi ingatlanügyek intézését végezte Forró László előadótanácsos.

JANUÁR 25-én Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Nagyvárad-Hegyalján.

JANUÁR 26-án Sarmaság-Bányatelepen tartott imaheti szolgálatot Forró László előadótanácsos.

JANUÁR 27-én a Zsinati Missziói Diakóniai Bizottság gyűlését tartották Kolozsváron. A megbeszélésen Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos képviselte egyházkerületünk vezetőségét.

JANUÁR 27-én Wagner Erik püspöki titkár a Zilah-belvárosi gyülekezetben végzett imaheti szolgálatot.

JANUÁR 28-án a Zilah-fenyvesi gyülekezet imaheti szolgálatra hívta Csúry István püspököt.

JANUÁR 28-án Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos ökumenikus imaláncon vett részt a Nagyvárad Unitárius Egyházközségben.

JANUÁR 29-én imaheti szolgálatot végzett Mezőbajon Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos.

JANUÁR 31-én a Nagybánya-újvárosi gyülekezet imahetén prédikált Csúry István püspök.

FEBRUÁR 1-jén, Magyarakucson imaheti istentiszteleten szolgált Csúry István püspök.

FEBRUÁR 1-jén igehirdetési szolgálatot végzett a nagyvárad megyeházán Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos.

ESEMÉNYNAPTÁR 2010. január 10–március 8.

FEBRUÁR 2-án Szilágyfőkeresztúron prédikált Csúry István püspök.

FEBRUÁR 2-án imaheti szolgálatot végzett Jákóhodoson Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos.

FEBRUÁR 3-án, Varsolcon az imahét keretében Csúry István püspök szolgált.

FEBRUÁR 4-én Kémeren tartott imaheti istentiszteletet Csúry István püspök.

FEBRUÁR 4-én támogatásokról egyeztetett az RMDSZ képviselőjével Forró László előadótanácsos.

FEBRUÁR 5-én a teológiai hallgatók Csendesnapján esti áhítattal szolgált Csúry István püspök.

FEBRUÁR 6-án, Szalárdon az imahét keretében szolgált Csúry István. A püspök volt gyülekezetét felesége és két kisebb leánya kíséretében látogatta meg.

FEBRUÁR 6-án, Szilágylompérton imaheti szolgálatot végzett Forró László előadótanácsos.

FEBRUÁR 7-én, Szentjaboron imaheti szolgálatot végzett Csúry István püspök.

FEBRUÁR 8-án Csúry István püspök és Antal János előadótanácsos Debrecenben találkozott az Amerikai Presbiteriánus Egyház külügyi osztályának vezetőjével, John Chapmannal. A megbeszélések rendjén egyházaink együttműködésének lehetőségeiről, illetve gyakorlati kérdésekről esett szó.

FEBRUÁR 9-én Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos Budapesten, a Zsinati Irodán gyűlésezett az amerikai presbiteriánus egyház képviselőivel.

FEBRUÁR 11-én, Kolozsváron a Nyugdíjpenztár gyűlésén vett részt Forró László előadótanácsos.

FEBRUÁR 15-én imaheti szolgálaton vett részt Csúry István püspök és Forró László előadótanácsos a lelei gyülekezetben.

FEBRUÁR 16-án, Nagyváradon, Forró László előadótanácsos tárgyalásokat folytatott klímaerdő telepítése ügyében.

FEBRUÁR 16-án Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos az egyházmegyei missziói előadók munkamegbeszélést tartott.

FEBRUÁR 19-én, Budapesten ingatlanhasznosítások ügyében folytatott megbeszélést Forró László előadótanácsos.

FEBRUÁR 20-án, Nagyváradon Forró László előadótanácsos a Bocskai emlékműsor szervezésében vett részt.

FEBRUÁR 20-án Antal János előadótanácsos a Partnerhilfe Segélyszervezet ez évi, kihelyezett közgyűlésének részleteiről egyeztetett Hermann Schaefer elnökkel. A német segélyszervezet idei közgyűlése október 17–20. között lesz Nagyváradon.

FEBRUÁR 21-én imaheti nyitó-istentiszteleten prédikált Csúry István püspök Dobrán.

FEBRUÁR 22-én Szilágypirban prédikált Csúry István püspök az imahét keretében.

FEBRUÁR 23-án, Nagyváradon kiállítás (Armales transzylvanorum) szervezésében vett részt Forró László előadótanácsos.

FEBRUÁR 24-én, Lázáriban Generális Vizitációt tartott az egyházkerület vezetősége. Jelen voltak: Csúry István püspök, valamint Forró László, Salánki Lóránt, Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsosok.

FEBRUÁR 25-én, Érckörösön imahét alkalmával szolgált Csúry István püspök.

FEBRUÁR 25-én a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján vett részt Nagyváradon Forró László előadótanácsos.

FEBRUÁR 26-án Nagyváradon tartotta ülését az Egyházkerület Igazgatótanácsa.

FEBRUÁR 26-án, délután, az örvéndi gyülekezet meghívására imaheti szolgálatot tartott Csúry István püspök.

FEBRUÁR 28-án, Borosjenőben, délután pedig Borosbesenyesen prédikált Csúry István püspök.

FEBRUÁR hónap folyamán befejeződtek az igazgatótanács épület belső felújítási munkálatai, amit a Magyar Oktatási és Kulturális Minisztérium pályázati támogatásából végeztünk el. Az elszámolás elfogadásra került.

MÁRCIUS 1-jén a székelyhídi gyülekezet imahetén szolgált Csúry István püspök.

MÁRCIUS 2-án Domahidán prédikált az imahét keretében Csúry István püspök.

MÁRCIUS 3-án, az imahét alkalmával a szentimrei gyülekezetben szolgált Csúry István püspök.

MÁRCIUS 4-én Forró László előadótanácsos egyeztetéseket folytatott a szörvénybeli magyar oktatásról.

MÁRCIUS 5-én, az Ökumenikus Nőszövetség Imalánc keretében, a Nagyvárad-velencei római katolikus templomban a reformátusok részéről Csúry István püspök és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos szolgált.

MÁRCIUS 5-én a Nagyvárad Polgármesteri Hivatalban Máthé Edith jogtanácsos tárgyalást folytatott az Ingatlankezelési Ügyosztály szakembereivel, a Moscovei utca 14. szám alatti ingatlanhoz tartozó terület igénylése ügyében.

MÁRCIUS 7-én, nőszövetségi zászlóavatáson, Csatárban előadást tartott Csúry István püspök A nők szerepe az egyházban címmel.

MÁRCIUS 7-én Forró László előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Hegyközszentimrén.

MÁRCIUS 8-án Csúry István püspök meghívására ülésezett a Romániai Magyar Történelmi Egyházak Vezetőinek Fóruma. Püspök kérte, és püspöktársaitól elnyerte a Református Kórház tervezetéhez az erkölcsi támogatást. Ez a fórum határozta el, hogy a készülő tanügyi törvénytervezet kifogásolt szakaszainak megtárgyalására meghívja Markó Béla miniszterelnök-helyettest. Egyházkerületünk részéről jelen voltak a püspök mellett Tolnay István előadótanácsos és Wagner Erik püspöki titkár.

FESTUM VARADINUM 2010

Egyházkerületünk idén több rendezvénnyel is gazdagította a Festum Varadinum programját. Április 25-én, vasárnap a Nagyvárad-újvárosi református templomban tartottuk az ünnepség nyitó-istentiszteletét, amelyen Bölcskei Gusztáv püspök hirdette Isten Igéjét. Ezt követően Fábián Tibor, a Harangszó főszerkesztője bemutatta Csúry István

Célra igazító jegyzetek című kötetét. Délután az Egyházkerület Székházának Bartók-termében az idén 20 éves gyülekezeti lapunk, a Harangszó jubileumára gyűltek össze az érdeklődők. Ugyanott április 28-án, szerdán a terübe vett nagyvárad Református Kórház megvalósításának lehetőségeiről tartottunk teltházás megbeszélést.

Korszerű válaszok 21. századi keresztyéneknek*

„Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, minket is!” Lukács evangéliuma 23. részének 39. versében mondja ezt a két gonosztevő egyike.

Ha te vagy... Benne van ebben minden emberi kétkedés, ellenkezés és hitelenség. De nem csak ez. Az Isten akaratának keresése, kutatása és elfogadása helyett a számonkérés. Milyen Isten az, akit meg lehet feszíteni? Aki nem mozgósítja szabadító seregeit? Milyen Isten az, aki megalázkodik? Aki az erő és hatalom megjelenítése helyett hosszan tűr, aki „amint a bárány néma a nyírója előtt!”? (ApCsel 8,32)

Ez a hitelenségéből eredő, elutasító magatartás nem változott kétezer év alatt sem, csak a kérdésfeltevés: Miért engedte meg Isten? Hol volt Isten? Miért ilyen szívtelen? Mindannyian ismerjük ezeket az időről-időre elhangzó, folyton megújuló vádakat.

Bizonyára velünk is megtörtént már, hogy ki-kicsúszott a szánon egy-egy számonkérő kérdés. Az is lehet, hogy tele vagyunk kérdésekkel, kérdőjelekkel és folyton kérdezzük az Istent. Talán nem katasztrófákkal, tragédiákkal, áldozatokkal kapcsolatban, hanem saját életünk hullámvölgyei kapcsán és idején. Talán időnként nagyon is provokatív és vádló kérdések ezek, tele meggondolatlansággal, szeretetlenséggel, értetlenséggel, el egészen a gyűlöletig.

Máskor talán úgy kérdezzük, mint Nikodémus: lelkünkben titkon Krisztushoz lopózunk és várjuk a válaszait. Valami odairányítja lépteinket hozzá. Talán éppen ez az első titkos lelki küldetésünk, lopózásunk Óhoz. Talán még nem a „biztos ismeret”, csak egy érzés vezet hozzá.

Aztán ott vannak a belső imakamrákban elrebegett, eldugott kérdéseink, és ott az istentiszteleten, a gyülekezeti közösségben lelkünkben megülő kérdések, melyekre keressük és várjuk a személyes, nekünk szóló isteni választ az Igéből. Legyen az írott, hirdett vagy éppen kiabrázolt.

Az elutasító ember vádolja az Istent. Kérdése is csupán választ sem váró vád. Egyfajta ostorcsapásnak szánt kétkedő és bántó szó. Egyfajta negatív bizonyágtétel, a hitelenség tanúsága az övé: nem hiszek benned, nem kellesz nekem, nincs szükségem rád!

A kereső, töprengő, lelkileg érzékeny ember ezzel szemben úgy kérdez, hogy valóban szüksége is van a válasza. Mintegy készíti a lelkét, s lelkében a helyet az isteni válasza.

Nem távolodni, hanem közeledni akar Hozzá. Talán még nem is tudja hogyan és hol keresse, de boldogan tesz tanúságot, amikor rádöbben, hogy Isten eddig is vele volt. „Isten járt előttem”, „Hallom, ahogy lelkemben lépek” – írja egyik nagy keresőnk, Aky Endre.

Miért mondtam el mindezt? Egy olyan publicisztikai válogatást tartalmaz Csúry István kötete**, amelyben ott vannak a 21. század emberének kérdései, félelmei, aggodalmai, élethelyzetei. A bennünket érő hatások, veszélyek.

Ebben a könyvben rólunk van szó, magunkra ismerhetünk benne. Kérdéseinkre, tévűtjainkra, életünket befolyásoló tényezőkre. Arra a sok-sok kérdőjelre, amelyek ott tornyosulnak, sokszor valósággal fölénk nőve; kezeinket, gondolatainkat szellemi gúzsba kötve, megbénítva.

A világ általában nagyon korszerűtlennek tartja az egyházat, azon belül is a történelmi egyházakat. Ez a kötet azonban arról is tanúsít, hogy a modern világ modern eszközeivel körülvett emberének ugyanúgy szüksége van Istenre, mint például 100-150 évvel ezelőtt. Másrészt a rohanó ember cseppet sem kell tartson attól, hogy Isten nem tartja vele az iramot... Harmadrészt pedig a mi modern problémáinkra a történelem Urának megvannak a maga korszerű válaszai...

A szerző lelkipásztor, lelkigondozó, aki nem áll meg a probléma feltárásnál, hanem továbblép: „célra igazít”. Mutatja az irányt. Azt az irányt, amit ő maga is Krisztusától kapott. Az útbaigazított ember tanúságtételét tartalmazzák ezek az írások. A szerző nem a válasza mutat rá, mint inkább magára a Válaszadóra.

„Töltünk és célzunk” jelleget öltött világunkban megláttat velünk, olvasókkal egy másik célt. Mégpedig azt, hogy ahol előtérbe kerül az Isten szava, ott megfordul ez a torz szemlélet. Ez a kötet azzal lesz teljes, hogy az emberi kérdéseinkre ott rejlenek benne az Isten válaszai. Vagy ha nem is minden esetben maguk a válaszok, de a Válaszadó mindenképpen. Irányt, eligazítást, célramutatást kapunk tehát kérdésekkel teli keresésünkre.

A célra igazítás mellett a kötet másik erőssége a hitelesség. Hiszen, bár szinte kizárólag politikai értelemben vett hitelességi és bizalmi válságról hallhattunk az elmúlt évek során, mégis – a szerző szavait kölcsönözve: „Gyakran félünk attól, hogy azok az intézmények, amelyek a közösséget jelentik, nem fognak megfelelően hivatásuknak. Láttuk tönkremenni a tanévvilágot, a faluközösségeket, a történelmi

pártokat és talán veszélyben vannak a történelmi egyházak is.” (A magányról)

A kötet hitelessége abban rejlik, hogy a szerző valósággal beszélget velünk. Nem félvállról és nem magas lóról, hanem a lelkigondozó közvetlenségével, közelségéből, mintha csak szemben ülne egymással és megbeszélne a „világ baját”, de nem csupán azt, hanem személyes gondjainkat is.

Mégsem a közvetlenség, a szerző személye, lelki alkata, az olvasóval való közös vívódása és töprengése az, ami igazán hitelessé teszi ezt a könyvet, hanem a harmadik személy bekapcsolódása, jelenléte. Aki ugye ott van, ha ketten, hárman – ez esetben szerző és olvasó – egybegyűlnek az Ő nevében... A szerző egy adott ponton visszalép és átadja a terepet, átadja a szót Istennek. Célra igazít. Onnan már Isten beszélget az olvasóval.

A szerző egyházkerületünk egyik legtermékenyebb lelkész-közírója. 13 éven át egyházkerületi gyülekezeti lapunk főszerkesztője. Írásai jól ismertek a partiumi, erdélyi és az anyországi nyomtatott és internetes, egyházi és világi sajtóban. „A négygyermekes családapja, az erdélyi magyar lelkipásztor, püspök, egyetemi tanár, töprengő értelmiségi, népünk nyomorúságaival nap mint nap szembesülő hívó református ember tapasztalatai sejlenek fel” a kötetben – írja mindenre kiterjedő Előszavában Wagner Erik lelkipásztor, aki egyben a kötet szerkesztője is.

Kiknek szól ez a kötet? Kik fogják érdeklődéssel és haszonnal forgatni? Magyarán: kikből tevődhet ki a könyv célközönsége? Véleményem szerint azokból, akik kérdezik az Istent, és őszinte és nyitott szívvel várják is a választ.

Akiknek lelkében, imáiban ott vannak, akár megfogalmazva, vagy éppen szavakba sem öntve az Isten iránti kérdéseik.

Akik lelki szegények: éheznek életükben Isten igéjéért, közelségéért, áldott munkálkodásáért.

Akik a kor divatos önmegvalósítása helyett átengedik életüket Istennek, hogy Ő építse fel őket „lelki házza”.

FÁBIÁN TIBOR

* Elhangzott 2010. április 25-én, a Nagyvárad-újvárosi református templomban tartott könyvbemutatón, a Festum Varadinum nyitónapi istentiszteletén.

** (Csúry István: Célra igazító jegyzetek. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület kiadása, Nagyvárad, 2010, 208 oldal)

CÉLRA IGAZÍTÓ JEGYZETEK (ELŐSZÓ)

Csúry István termékeny szerző, az elmúlt húsz esztendőben egyházkerületünk folyóiratai (Harangszó, Partiumi Közlöny) számos írását közölték. Ezekből válogattunk össze egy kötetre valót, a könnyebb áttekinthetőség kedvéért téma szerint csoportosítva a jegyzeteket. A könyv olvasásakor mégis úgy érezzük, mintha a szerző valamiféle előzetes koncepció alapján írt volna, bizonyára azért, mert a gondolatok hitbéli dimenziói, a szerepjátszás és pózolás nélküli írói alapállás, a sodró eréjű mondatok egységbe kovácsolják a különböző időben és helyen megjelent írásokat.

A kötetbe foglalt legtöbb jegyzet igemagyarázat, de nem csupán a Szentírás interpretálása, hanem a mindenkori jelenre koncentrált bibliai reflexió, amely egyházi és társadalmi életünk keresztmetszetét tárja fel előttünk. Az Ige mércéje alatt a világról felállított diagnózis elbátortalanító és lesújtó lenne, ha az emberileg érzékelhető kudarcok, a naponta megélt morális, szociális, egzisztenciális válsághelyzetek mögött nem ragyogna lenyűgöző erővel az evangélium minden kicsinyes kételkedést legyőző igazsága.

Ezek az írások tehát nem azért születtek, hogy a számtalan sebből vérző mindennapi életünket póréra vetkőztetve bemutassák előttünk

elesettségünket, hanem sokkal inkább azért, hogy megmutassák a kiutat, a reményt, Isten kegyelmének és szabadításának bizonyosságát. Ezért a könyv címe – Célra igazító jegyzetek – egyben az írások értelmezéséhez adott kulcs is; a szerző nem önmagát vagy művét helyezi előtérbe, sőt ezekről teljesen elterelve a figyelmet, sokkal fontosabbra fókuszál: Krisztusra, akinek örökérvényű parancsából az író evangéliumot hirdet olvasóinak. Az írói szándék szerint nekünk nem a gondolatok nagyszerűségét, a szerző stílusát kell értékelnünk, a cél nem valamiféle esztétikai élmény, hanem életünk átorientálása, értékrendünk korrekciója, újraértelmezése, azaz bibliai kifejezéssel a metanoia.

A szerző úgy használja a megfelelő irodalmi eszközöket, hogy olvasás közben mindekelőtt az evangéliumi üzenet hittől duzzadó gondolati ereje nyűgöz le bennünket. Egyházi bikkfanyelv helyett közérthető kifejezésekkel, követhető mondatszerkezetekkel fogalmaz. Meglepően olvasmányos, némelykor meghökkenően újszerű, és az elvont teológiai fejtegetésekben is mindenkor közvetlen és érthető. Elményeiben a négygyermekes családapa, az erdélyi magyar lelkipásztor, püspök, egyetemi tanár, töprengő értelmiségi, népünk nyomorúságaival nap mint nap szembesülő hívő refor-

mátus ember tapasztalatai sejlének fel. A jegyzetekben hangsúlyosan jelentkeznek a kisebbségi létből fakadó felelősségtudat és az ebből fakadó kiszolgáltatottság (és ennek viszonylagossága is), a szekularizációtól fojtogatott társadalomban élő vallásos ember szorongása, a gyülekezeti életben is bántó jelenségeket látó pásztor aggodalma. Kínzó kérdéseinek akkor is hangot ad, ha a konvenció szerint épp hallgatnia kellene a bajokról; ünnepi írásaiban is kerüli a pátoszt, az ájtatos kliséket, a mindenkori jelentkező kísértések és gondok szőnyeg alá söprését: csillagszóró helyett jelzőtüzet gyújt, legfőbb ajándékként pedig a prófétai figyelmeztetéseit helyezi szívünkre. Mindezt szeretettel teszi: nem találunk ezekben az írásokban a művelt és sokat tudó emberekre jellemző gőgöt, fölülnyes kioktatást vagy arroganciát.

Ajánljuk ezt a könyvecskét mindazoknak, akik elbátortalanodtak és céltalanok, de azoknak is, akik céltudatosan küzdenek az élet koronájáért (Jak 1,12), mert mind tétovázásaink, mind pedig szent felismeréseink közepette épülhetünk a szerző hiteles bizonyosságtételei által.

WAGNER ERIK

Magyar jövődő az édesanyák szívében

Anyák napján megadatik nekünk, hogy Ezékiel ajkán megfogalmazott biztatással nézzünk a magyar jövődő felé. A próféta katartikus erővel közvetíti Isten kiválasztott népéhez intézett kérdését: „Miért hálnátok meg, óh Izrael háza!” (18,31). A nemzet pusztulásának lehetősége nem a fenyegetés hangsúlyát hordozza, hanem a felelősség ébresztését, a megoldás keresésének szükségességét.

Magyar nemzetünkre sajnos érvényes az idézett kérdés. Miért hálnátok meg magyarok éppen most, amikor az anyaország egyik elszakított területtel együtt az európai közösség tagja lett? Vagy éppen azért, mert ebben az olvasztótégelyben véreink elveszítik önazonosságuk jegyeit? Mi pedig, akik még távolabb kerültünk Európától és nemzetünk nagyobbik részétől, lehet, hogy a balkán torkán elnyeletünk? Félelmesen közel kerültünk az emberarcú és a gyilkos tekintetű örvényekhez egyaránt. Van szép halál, és van iszonyatos. Sőt a közhelyek nyelvén azt is megállapíthatjuk, hogy az elmúlás elkerülhetetlen. A megfáradt beletörődés, a csüggedt önfeladás állapotában felcsendül Ezékiel kiáltó kérdése. A több mint két és félezer éves kiáltásnak akkor meglelt az eredménye, Izrael megmenekült Isten ke-

gyelméből. Az ismételt kiáltásnak, ma igehirdetők ajkán, imádkozók szavaiban meglesz az eredménye, és a magyarok nem fognak elpusztulni. Mint ahogy nem pusztultak el, miután Ázsiából érkezvén betelepítették a Kárpát-medencét, vállalták a keresztyénséget, és később a reformációt, mint lelki ajándékot elfogadták. Ilyen múltal nemzet nem lehet az enyészet áldozata.

Ennek ellenére mégis félelem vesz körbe bennünket. Megtörni látszik a dicsőséges múlt. Kortársaink kételkednek abban, hogy Istennek lenne-e kedve még támogatni a magyar holnapot. Minden mindegy alapon vannak, akik nyakukba veszik a világot, és szerencsét próbálnak. Mások elkeserednek, és önmérsztő kísérleteket hajtanak végre. Lesznek olyanok, akik mindig meg fogják magyarázni, miért kell menekülni, és miért nincs reménység a megújításra, a megváltoztatásra. Mégis azok lesznek többen, akik keresni fogják a választ a fenti miértra, és akik megtudják a feleletet, és módszerét a megoldásnak. Anyák napján illik nekünk átfogalmazni a kérdést: miért ne élneek, óh Árpád-háza, miért ne lennének boldogok Bethlen Gábor utódai, miért félnétek Lorántffy Zsuzsanna késői unokái? Az Úr felhatalmazott arra, hogy vessük el minden

vétünk, amelyekkel vétkeztünk ellene, és felbátorított, hogy szerezzünk új szívet és új lelket magunknak. Isten a teremtő, de bevont bennünket a teremtésbe. Szerezni azt jelenti: formálni, készíteni, alkotni a régi szív helyett újat, ami másként gondolkodik és ért. Új lelket, amely tud többet akarni, és mások gondjaira is ráérezni.

Újjászületésre, és újszülöttekre van szüksége a magyarnak, hogy a holnapját biztonságban érezze. Ez a követelmény áll előttünk. Az újjászületett magyar szülők olyan újszülötteknek adhatnak életet, akik már nem a halál felől keresik az élet értelmét, hanem az örökélet világossága által. Imádkozunk az édesanyákért, akik ilyen életet hoznak a világra, hogy jövődője legyen a magyarnak. Ez annál is inkább lényeges, mert a magyar jövődő elszakíthatatlan a világmindenség jövődőjétől. Így nyilvánul meg Isten csodálatos akarata, amely a nemzeteket egymásra utalt állapotukból állítja egymás szolgálatára, a kölcsönös élettámogatás feladatára.

2004 májusa

Csúry István

(CÉLRA IGAZÍTÓ JEGYZETEK, 119. oldal)

REFORMÁTUS KÓRHÁZ NAGYVÁRADON – TERVEK ÉS LEHETŐSÉGEK

Konferencia a református kórház lehetőségeiről

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) Székházának Bartók-teremben tartották a Festum Varadinum keretében a nagy érdeklődést kiváltó konferenciát, amely a református kórház megvalósításának lehetőségeit térképezte fel. A zsűfőlásig megtelt teremben Csűry István püspök áhitattal nyitotta meg az ülést.

A református kórház igényét az a tapasztalat szülte, hogy sok református hívünk kéri az egyház segítségét olyan esetekben, amikor orvosi ellátását, gyógyszeres kezelését anyagi vagy más okok miatt a hazai egészségügyi ellátó rendszer nem tudja megoldani. Csűry István püspök bevezető beszédében elmondta, hogy ő maga is sokszor érezte magát tehetetlennek, amikor ilyen kérésekkel fordultak hozzá, márpedig a tehetetlenség bűn, hiszen ez azt jelenti, hogy nem mértük fel teljesen lehetőségeinket, és nem kufarkodtunk megfelelően a ránk bízott javakkal. Nem elég ugyanis csak meghallani a krisztusi parancsot, hanem meg is kell azt cselekedni; nem elég tervezni, álmodni vagy éppen sajnálkozni, hanem tenni, merni kell. „Eljött az ideje annak, hogy a református egyház elhárítsa a cselekvés útjában álló akadályokat. Mivel a 21. század a test és a lélek egységéről beszél, ezért az egyház a lélek gyógyítása mellett a test gyógyításából is ki kell, hogy vegye a részét.”

A konferencia moderátora, Forró László előadótanácsos szerint az elmúlt húsz évben, Tőkés László püspök vezetésével, a KRE leginkább a magyar református oktatási rendszer megteremtésén és fejlesztésén fáradozott, és sikerült is a lehetőségekhez mérten létrehozni az államosításkor szétbombázott egyházi oktatást

az óvodától az egyetemig. Csűry István püspöksége alatt a KRE továbbra is szívügyének tekinti ezt a szolgálatot, de ugyanakkor új pázmába állva, az egészségügyi ellátás jobbá tételét tűzte ki célul maga elé az elkövetkező években. Természetesen a szakszerű ellátás az orvosok dolga, a gyógyítás pedig Istené, de a KRE szeretne helyet és hátteret biztosítani ehhez a feladathoz. Örvedetes, hogy sokan jelezték: részt akarnak venni ebben a projektben. Legutóbb Kézdivásárhelyen a Keresztyén Orvosok Szövetsége is napirendjére tűzte a református kórház ügyét, és egyhangúlag úgy döntöttek, hogy támogatják ezt a kezdeményezést. A támogató állásfoglalás, amelyet dr. Kun Zoltán juttatott el az egyházkerülethez, kellemes meglepetésként érkezett.

Ezt követően a budapesti Bethesda Gyermekkórház igazgatója, Velkey György mutatta be a másfél évszázada működő, jelenleg a Magyarországi Református Egyház által fenntartott intézményt, amely példaként szolgálhat a tervezett váradi kórház számára is. A Bethesda ez idő szerint a legelismertebb magyar gyermekkórház: mintegy 300 alkalmazottal és több száz önkéntessel igyekszik a teljes, azaz a testi, a lelki és a szellemi gyógyítást elősegíteni. A rendszerváltáskor nagyon leromlott állapotban vette át a református egyház a kórházat, amelyet kitaró munkával sikerült csúcshintézménnyé fejleszteni.

Noha a konferenciára várták Cseke Attila egészségügyi minisztert is, kormányülés miatt utolsó pillanatban le kellett mondania a meghívást, így Vass Levente miniszteriumi szaktanácsos tolmácsolta üdvözlő szavait. Kijelentette: nagy bátorság kell ahhoz, hogy valaki belefogjon

egy ilyen nagyszabású terv megvalósításába. Bátorító azonban az a tény, hogy Romániában a jelenlegi törvények szerint a biztosítóval megkötött szerződésekből és az állami támogatásból ugyanúgy részesednek a magán-, illetve az egyházi kórházak, mint az államiak. Nem mellékes az a tény sem, hogy a tervek szerint hamarosan minden romániai kórház igazgatása átkerül az önkormányzatok hatáskörébe, a decentralizációs törekvések következményeképp. Így szerencsés az időzítés, megvalósítható terv a református kórház.

Dr. Kalmár László, a Segítő Jobb Alapítvány elnöke felszólalásában a rugalmas egészségügyi rendszer kialakítása mellett érvelt. Nem érdemes olyan kórházakat létrehozni, amilyenek már működnek a fennálló rendszerben. Olyan szolgáltatást kell nyújtani, amelyre nagy igény van, ami versenyképes, illetve, amit más intézményekben nem végeznek. Eredményes lehet például az egynapos sebészet, amire jó példa a nagyváradi Szemészeti Klinika. Nem lehet elválasztani az egészségügyet a szociális ügyektől – hangsúlyozta; az orvosnak ismernie kell a beteg és tudnia kell azt, hogy panaszával hova irányíthatja, hogy a lehető legjobb egészségügyi ellátást kapja meg. Az állami intézményekben azért válik sok esetben esetlegessé az ellátás, mert a beteg találmányosságán, kapcsolatain és nem utolsósorban anyagi helyzetén múlik, hogy milyen minőségű kezelést kap. Az egyházi kórházak azonban sok esetben le kell hajolnia a szenvedőkhöz akkor is, ha ez nem jár anyagi haszonnal. Attól még a kórház – megfelelő menedzsmenttel – lehet nem csak önfenntartó, hanem egyenesen gazdaságilag előnyös vállalkozás is.

(szerk.)

Református kiegészítő egészségügyi biztosító és kórház létesítése Nagyváradon

BEVEZETÉS

A romániai magyar történelmi egyházak általános társadalmi, saját közösségi feladatai közé tartozik az oktatás mellett az egészségügyi szociális gondoskodás feltételeinek megteremtésében való aktív közreműködés.

Ez nem csak folytatandó hagyomány, hanem jelenleg különösen aktuális küldetés, melynek elhárítása vagy halogatása súlyos, mindennapos és perspektivikus kockázattal jár.

ADOTTSÁGOK:

– A romániai állami egészségügyi szociális rendszer eróziója miatt szükséges kiegészítő vagy alternatív finanszírozási, egészségügyi szolgáltatói rendszer létrehozatala.

– A feladat megoldásához szükséges szakmai, személyi feltételek érzékelhetően romlani az orvosok, egészségügyi nővérek külföldi munkavállalásával, emigrációjával.

– Az egyházak számos olyan épület-ingatlanhoz jutottak, amelyekben korábban egészségügyi intézmények működtek, vagy olyan átalakíthatók. Ezek műszaki állapota rendkívül elhanyagolt, életképes programok és megfelelő források hiányában teljesen amortizálódnak, miáltal meggyengül az az erkölcsi alap, melyre hivatkozva az egyházak ezeket az ingatlanokat visszajényelték.

– Már van precedens az egyházi ingatlanok ilyen egészségügyi célú rehabilitálására (a nagyváradi Románia katolikus püspökség egyik épületében Románia legkorszerűbb szemészeti klinikája kezdte meg működését a Segítő Jobb

Alapítvány, illetve a Medysistem Kft. közreműködésével).

– Romániában már több egészségügyi szolgáltatást is finanszírozó biztosító megkezdte működését, és több, viszonylag teljes körű kórház jellegű egészségügyi magánintézmény is létesült Bukarestben, Nagyváradon, Aradon.

FINANSZÍROZÁSI KONCEPCIÓ:

– az önfenntartás feltételeinek megteremtéséhez szükséges saját kiegészítő biztosító létesítése (egyéni számlavezetés, szolidaritási tartalék, fejlesztési, beruházási keret, adóalapból levonható értékhatár, családon belüli kumuláció és örökölhetőség stb.)

– a román állami egészségügyi finanszírozási lehetőségek lehető legteljesebb kihasználása

- mátrix rendszerű teljesítményalapú érdekeltségi rendszer az intézményen belül
- minimalizált alapműködési költség

SZAKMAI KONCEPCIÓ:

- a legmagasabb színvonalú, Romániában eddig egyáltalán nem, vagy csak nagyon korlátozottan hozzáférhető egészségügyi ellátási formák nyújtása
- mátrix rendszerű működtetés (rugalmas, az igényekhez alkalmazkodó szervezeti forma)
- az egynapos ellátás (one day) preferálása az alacsony hatékonyságú kórházi (bennfekvéses) ellátással szemben
- a betegekhez közel visszük a kiegészítő szolgáltatásokat (diagnosztika, laboratórium stb.) a beteg kiutaztatása helyett
- a szakmai szükségleteket a legjobb szakemberek meghívásával kívánjuk biztosítani,

akik előjegyzés alapján a megfelelő körülmények között tudják munkájukat végezni az intézményben; ha ez Romániában nem lehetséges, akkor javaslatot tesznek a szakmailag legkorrektebb külföldi (magyarországi) ellátásra

- kooperáció kialakítása más romániai, megfelelő színvonalú egészségügyi intézményekkel (networking)

- szoros együttműködés a magyarországi intézményekkel, különös tekintettel a szakemberek meghívására, a nagy értékű, ritkábban használt diagnosztikai eszközök hozzáférése (határon átnyúló együttműködés)

- külön szociális intézményi kapacitás megteremtése is indokolt (idősek ellátása, hospice, hátrányos helyzetűek, krízis medicina...)
- az egynapos egészségügyi ellátáshoz szükséges hotel-funkció megteremtése.

BERUHÁZÁS

- A program prioritásként való elfogadása a református egyházon belül, a történelmi egyházak testülete által és az illetékes romániai és magyarországi politikai aktorok között.

- A beruházáshoz uniós forrás pályázása a határon átnyúló program keretében vagy attól függetlenül.

- Az intézmény felszerelése programonként a közreműködő szakmai csoportok és gyártók, forgalmazók bevonásával lehetséges.

- A beruházás nem járhat lényeges hitel-felvétellel, ami veszélyeztetné az önfenntartás stabilitását, különösen a korai időben.

- Ha szükséges, és lehetséges, vállalkozói tőke bevonása.

A SZERVEZŐK

ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG

2009/8-as lapszámunkban közzétük az Átvilágító Bizottság (ÁB) Szervezeti Szabályzatát. Az Igazgatótanács ehhez elfogadott Végrehajtási Utasítását, valamint az ÁB első rendes ülésének jegyzőkönyvét olvashatják az alábbiakban.

VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁS

az Igazgatótanács 28/2009 számú határozatához

1. Jelen határozat megjelenésétől számított két hónapon belül minden alkalmazásban lévő lelképásztor és teológiai tanár, aki 1989. december 31-ig 18. életévét betöltötte, illetve minden jelenleg nyugállományban levő lelképásztor és teológiai tanár, kötelező módon levélben a CNSAS-hoz fordul és kéri a Szekuritaté által készített, személyes iratgyűjtőjét. A kérés tértivevényét igazolásként megküldi az Esperesi Hivatalba, s amikor iratgyűjtőjét megkapja, átadja az Átvilágító Bizottságnak, amely elhelyezi azt a levéltárban. Az esperes kötelező módon összesítést készít a CNSAS-hoz küldött kérvényekről, s feltünteti azoknak a nevét is, akik a megjelölt határidőig nem tettek eleget a jelen határozatban foglaltaknak.

2. Aki a megjelölt határidőig nem kéri ki, vagy a már kézbesített iratgyűjtőjét nem adja át, a Bizottság a CNSAS-törvény alapján átvilágíttatja. A CNSAS határozata megjelenik a Partiumi Közlönyben és publikussá válik.

3. A zsinati, egyházkerületi, egyházmegyei szinten megválasztott presbiteri tisztségviselők, illetve a nem lelkészi jellegű egyházi alkalmazottak, a vallásánáro és kollégiumokban tanító tanárok, két hónapon belül kötelező módon benyújtják a CNSAS-hoz személyes iratgyűjtőjük iránti kérelmüket. Az igazoló iratokat az illetékes titkárság (Zsinat, Igazgatótanács, Esperesi Hivatal) gyűjti be és hivatali úton átadja az Átvilágító Bizottságnak. Meghallgatásuk személyes kérésre történik.

4. Az egyházközségek presbiteri és presbiterium előtt írásba foglalt esküt tesznek, amit

aláírnak. Az eskü szövegét az elnökség hitelesíti, egy példányt iktatja, a második példányt pedig hivatali úton megküldi Átvilágító Bizottságnak, amely ennek alapján hozza meg döntését.

5. Azt a zsinati, kerületi, megyei, vagy egyházközségi szinten tisztséget viselő presbiter, valamint nem lelkészi jellegű egyházi alkalmazottat, aki a számára előírtakat vonakodik teljesíteni, az illetékes elnökség lemondásra szólítja fel, s ha ennek sem tesz eleget, beindítja ellene a fegyelmi eljárást, amit közöl Átvilágító Bizottsággal. A tanács esetében Bizottság a Működési Szabályzat 4.1 i. cikkelye szerint jár el.

6. Azon lelkészi és presbiteri tisztségviselők, akik a rájuk háruló feltételeknek eleget tettek, de iratgyűjtőjüket az éppen esedékes egyházi választásokig sem kapták meg – így nem tudják írásos dokumentumokkal igazolni, hogy nem működtek együtt a kommunista titkoszolgálattal –, az illetékes elnökség előtt írásba foglalt esküt tesznek, amit aláírnak. A hitelesített példányt az elnökség megküldi Átvilágító Bizottságnak. A kerületi és zsinati fegyelmi bizottsági tagok munkájuk megkezdése előtt teszik le az esküt a kerület elnöksége előtt.

7. Átvilágító Bizottság a saját kutatási anyaga, az érintett személyes iratgyűjtője, illetve ennek hiányában a CNSAS átvilágítási határozata, a tanúk vallomása, valamint az érintett személyes meghallgatása, illetve esküje alapján hozza meg döntését.

8. A 2010-es választásokon csak azok a lelkészi és presbiteri jelöltek vehetnek részt, akik jelen feltételeknek eleget tettek.

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA – ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG –

JEGYZŐKÖNYV

Ezen jegyzőkönyvet 2010. január 8-án vetjük fel a Királyhágómelléki Református Egyházkerület igazgatótanácsi hivatalában az Átvilágító Bizottság munkáulésén. Jelen vannak: Püskös Sándor Csaba elnök, Baracsi Levente Zoltán jegyző, Gellén Sándor és Rákosi Jenő tagok, Wagner Erik póttag, valamint meghívottként Máthé Edith egyházkerületi jogtanácsos és Antal János külügyi tanácsos. Püskös Sándor Csaba bibliai bevezetője után megállapítja, hogy a bizottság szabályszerűen hivatott össze a 31/2010 számú meghívó alapján.

Elnök beszámol a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, az Erdélyi Református Egyházkerület és az Erdélyi Unitárius Egyház által közösen létrehozott Szakmai Egyeztető Tanács megalakulásáról és felkéri Antal János külügyi tanácsost a SZET működésének ismertetésére.

Antal János elmondja, hogy püspöki felhatalmazás alapján a SZET-ben ő és Wagner Erik képviselik az egyházkerületet, a fentnevezett egyházak mellett Csendes László, volt CNSAS elnök az evangélikus egyház képviselőjében vesz részt a munkában. A SZET feladata az átvilágítás folyamatával kapcsolatos módszertani kérdések megbeszélése.

Elnök javasolja, hogy az Igazgatótanács fogalmazzon meg egy végrehajtási határozatot, melyben két hónapos határidővel kötelezi a lelképásztorokat az állambiztonsági dossziéjuk kikérésére a CNSAS-tól. A 2010-es egyházmegyei és egyházkerületi választásokon csak azon lelkészek és világiak indulhatnak, akik kikérték dossziéjukat és bizonyítani tudják, hogy nem működtek együtt az állambiztonsági szervekkel. (1. számú melléklet)

(Folytatása a 12. oldalon)

Máthé Edith jogtanácsos is javasolja egy egyházkerületi felhívás megfogalmazását, amelyik az esperesi hivatalokon keresztül is felszólítja a lelkészeket a CNSAS-tól való igazolások beszerzésére. Ennek elmulasztása esetén az Egyházkerület jár el az ügyben.

Ezek után Átvilágító Bizottság kikéri az egyházkerület páncélszekrényébe zárt dossziékat és az 1998-as választások idején a jelöltek által leadott nyilatkozatokat. Ezeket leltározza és kidolgozza az átvilágítás menetrendjét, mely szerint első körben a zsinati tagok és esperesek rendelkezésre álló dossziéi kerülnek átvizsgálásra. (2. számú melléklet)

Az Átvilágító Bizottság tagjai minden esetben aláírásukkal igazolják, hogy elnöktől átvették az egyes dossziékat áttanulmányozás végett. Erre külön nyilvántartó jegyzék készül.

Több tárgy nem lévén, elnök bezárja a munkautlést.

K.m.f.

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök	BARACSI LEVENTE jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag	RÁKOSI JENŐ bizottsági tag

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009 számú határozata értelmében megalakult kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG működési szabályzatának 2.1. pontja, illetve a Bizottság 2010. január 8-án tartott első munkáülésének 1/2010 számú határozata értelmében mellékelten tisztelettel közöljük az átvilágítandó személyek névsorát tartalmazó kimutatás első táblázatát.

Az áttekinthetőség szempontját figyelembe véve, Átvilágító Bizottság az első lista testületekre történő lebontását tartotta szükségesnek. A zsinati, közgyűlési, igazgatótanácsai, valamint fegyelmi bizottságok tagságának teljes táblázatát közöljük, annak ellenére, hogy ily módon egyes tagok neve több ízben is megjelenik a különböző tisztségek betöltése következtében. A teljesség érdekében benne maradnak a kimutatásban azoknak nevei is, akik 1989. december 31-ig még nem töltötték be a 18. életévüket. Ez a korcsoport a szabályzat értelmében mentesül az átvilágítás kötelezettsége alól.

A felsoroltakkal kapcsolatban a megjelenéstől számított egy hónapon belül bármely egyháztagnak panasszal fordulhat a Bizottsághoz.

Tisztelettel kérjük azokat, akik az iratgyűjtőik másolatainak birtokában vannak, mielőbb bocsássák azokat az Átvilágító Bizottság rendelkezésére.

Nagyvárad, 2010. január. 8.

ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET ZSINATI TAGJAI

LELKÉSZI TAGOK	PRESBITERI TAGOK
Borzási Gyula	Bara Csaba
Csernák Béla	Czaholi Tibor
Csúry István	Koszorús István
Gellért Gyula	Kovács Béla
Lukács József	Kovács Jenő
Mikló Ferenc	Kovács Zoltán
Sipos István	Márkus László
Sipos Miklós	Székely Szentmiklósi István
Varga Károly	Szilágyi Péter
Veres-Kovács Attila	Török Ferenc
	Vajda Sándor

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET KÖZGYŰLÉSÉNEK TAGJAI

Csúry István püspök
Kovács Zoltán főgondnok
..... főjegyző
Csomay Árpád generális direktor (lemondott)
Tolnay István világi főjegyző, előadótanácsos
Szónyi Levente lelkészi aljegyző, eme-i főjegyző
Koszorús István világi aljegyző

FEGYELMI BIZOTTSÁGI TAGOK

LELKÉSZI	VILÁGI
Baracsi Levente	Dr. Kovács Béla+küldött
Tasnádi András	Dr. Vajda Sándor
Korda Zoltán	Geréb Miklós+főgondnok

ESPERESEK

Sipos Miklós + Esp. Koll. elnöke	
Sipos István	Nagy Sándor
Gellért Gyula	Mikló Ferenc
Seres Géza	Fazakas Csaba
Lukács József	Bogdán Zsolt

FŐGONDNOKOK

Nagy József	Bara Csaba
Czaholi Tibor	Czinczér Attila
ifj. Pataki Károly	Márkus László
Pesti János	

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ

Fodor Lajos + katekétikai előadó	
Oláh Mihály + zenei előadó	
Varga Károly	Fórisz Károly
Rákosi Jenő	Boros István
Kovács Gyula	Czapp István

EGYHÁZMEGYEI VILÁGI FŐJEGYZŐ

Halász György
Elekes Gyula
Gáti Dezső + világi küldött
Fiók Imre + világi küldött
Lőrincz Lajos
Venter Miklós + világi küldött
Gergely István
Csapó Ernő
László Kálmán

LELKÉSZI KÜLDÖTTEK

Gellén Sándor	Keresztes N. Imre
Mihály István	Sipos László
Kovács Sándor	ifj. Tolnay István
Dobay Zoltán	Csáki József Gedeon
Fülöp János	Szekely István
Botos András	Veres-Kovács Attila
Szekeres Sándor	Földesy Márta
Józsa Ferenc	Kovácsné Papp Ibolya
Szűcs András Ottó	Fehérvári Gyula
Kiss Miklós	Püspök Sándor Csaba
Nagy Mihály	

VILÁGI KÜLDÖTTEK

Varga Imre	Csúry Miklós
Gyapai Sándor	Kajtár Árpád
Lukács Sándor	Kovács Jenő
B. Kovács Lajos	Cseke Attila
Pénzes Lajos	Török Ferenc
Kozma Gyula	Komádi Sándor
Somogyi Berta	Torkos János
Demjén Attila	Szabó Árpád
Dr. Székely Szentmiklósi István	

ERDÉLYI GYŰLEKEZET

Zalatnay István lelképásztor
Lovas Józsefné főgondnok

INTÉZMÉNYEK KÉPVISELŐI

Dr. Geréb Zsolt PKE + PTI
Szabó Zsuzsanna LZsRG
Kovács Irénke ZWRK
Szilágyi Éva SZRG

TANÁCSKOZÁSI JOGGAL BÍRÓ TAGOK

Forró László előadótanácsos
Salánki Loránt előadótanácsos
Dr. Hermán M. János előadótanácsos
Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos
Antal János külügyi osztályvezető
Major Andrea jogtanácsos
Máthé Edith jogtanácsos
Lucza István ifjúsági szakelőadó
Szűcs Éva katekétikai előadótan.
Bogya Kiss Mária nőszövetség elnöke
Vetési László lelképásztor

Címünk: RO-410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/416-067
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A szerkesztőbizottság elnöke:
CSÚRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő:
WAGNER ERIK

Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó
Korrekter: Pap Judith
Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában